

Raport z badań dotyczących konsultacji społecznych, jako część projektu:

**„System zagospodarowania odpadów komunalnych w Olsztynie.
Budowa Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów”**

STRESZCZENIE

W badaniach ankietowych na temat opinii o projekcie „System zagospodarowania odpadów komunalnych w Olsztynie. Budowa Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów” – udział wzięła reprezentatywna grupa badanych. Charakterystyka demograficzna respondentów wskazuje na ich duże zróżnicowanie pod względem wykształcenia, zatrudnienia i miejsca zamieszkania oraz niemal symetryczny rozkład płci.

Jeden z ważniejszych wniosków z tych badań jest taki, że respondenci deklarują silnie pro-ekologiczne postawy na poziomie indywidualnych potrzeb i wartości (**chcą** segregować śmieci, **nie chcą** przyczynić się do zanieczyszczenia, a także uważają to za **ważny** problem). Jednak ich zachowania są zdeterminowane przez małe (a nawet brak) możliwości spełnienia owych potrzeb.

Drugim istotnym wnioskiem jest obserwowana korelacja pomiędzy wiedzą na temat projektu (a konkretnie spalarni odpadów) a siłą poparcia dla inwestycji – im wyższy poziom wiedzy tym większa akceptacja dla projektu. Co ciekawe, wiedzy na ten temat nie należy utożsamiać z poziomem wykształcenia ogólnego. Wśród respondentów najbardziej pro-ekologicznych znalazły się bowiem obok siebie grupy o wyższym oraz o podstawowym/zawodowym wykształceniu.

Ogólnie – pomimo braku wiedzy na temat projektu – zdecydowana większość respondentów wyraża silne poparcie dla inicjatyw zagospodarowania odpadów w regionie.

Cel badania

Celem pierwszej części badania było znalezienie odpowiedzi na następujące pytania:

1. W jakim stopniu mieszkańcy Olsztyna i okolic akceptują plany budowy zakładu termicznej utylizacji na terenie swojego miasta lub gminy?
2. Czy i w jakim stopniu mieszkańcy Olsztyna i okolic wykazują postawę proekologiczną w zakresie zachowań, których konsekwencją jest ochrona środowiska naturalnego?
3. Jak osoby badane oceniają swój stan wiedzy na temat tzw. termicznej utylizacji odpadów?

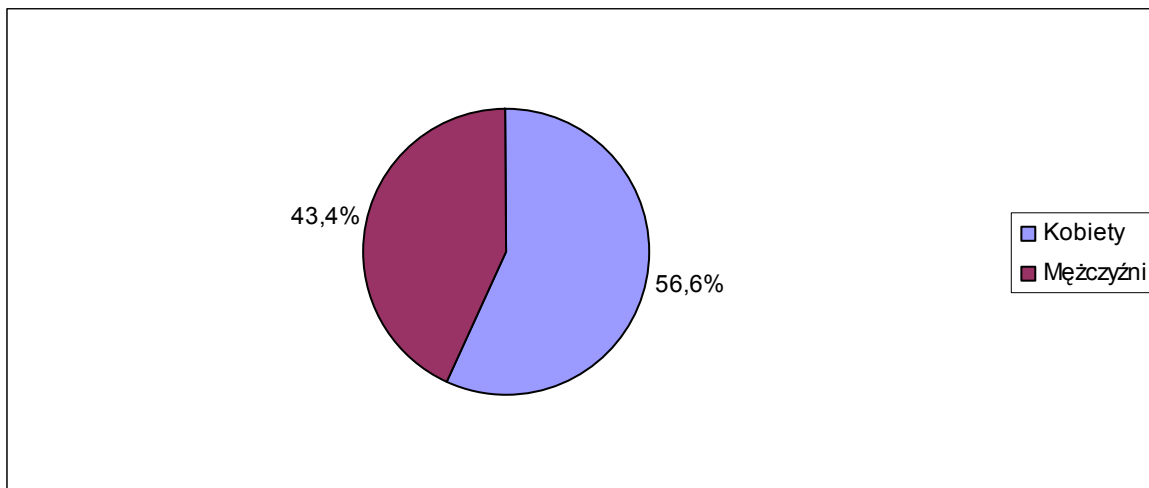
Odpowiedzi na powyższe pytania zostały zanalizowane pod kątem danych demograficznych, takich jak wiek, płeć, poziom wykształcenia, miejsce zamieszkania oraz zatrudnienie.

Procedura badawcza

Pierwszą część badania przeprowadzono na obszarze gmin biorących udział w Projekcie pn. „System zagospodarowania odpadów komunalnych w Olsztynie. Budowa Zakładu Unieszkodliwiania odpadów”. Do badań zastosowano ankietę zawierającą pytania dotyczące sposobu postępowania z odpadami, oceny stanu wiedzy na temat nowoczesnego spalania i stopnia akceptacji wdrożenia systemu zagospodarowania odpadów komunalnych na terenie swojego miasta lub gminy oraz metryczkę (ankieta w załączeniu).

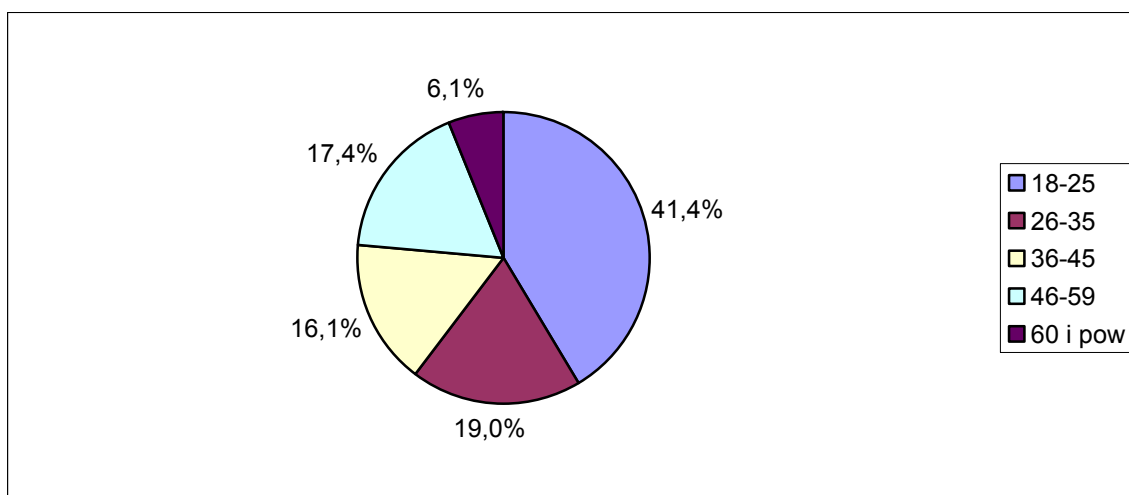
Opis próby

W badaniu wzięło udział 1051 respondentów, jednak do ostatecznej analizy, ze względu na braki lub nieprawidłowe wypełnienie, uwzględniono 972 ankiety. Niewielką większość badanych stanowiły kobiety - 56,6%, wobec 43,4% mężczyzn (patrz: wykres 1).

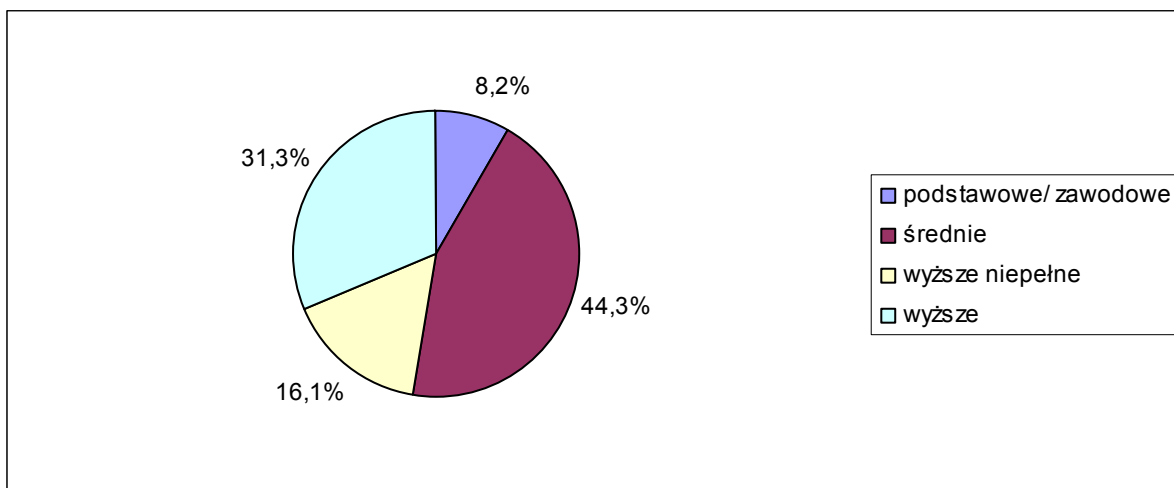
Wykres 1. Rozkład próby wg płci

Pod względem wieku najwięcej osób mieściło się w przedziale 18-25 lat (41,3%), następnie: 26-35 lat (19%), 46-59 (17,4%), 36-45 (16,1%), i najmniej - powyżej 60. roku życia (6,1%), co zawiera wykres 2.

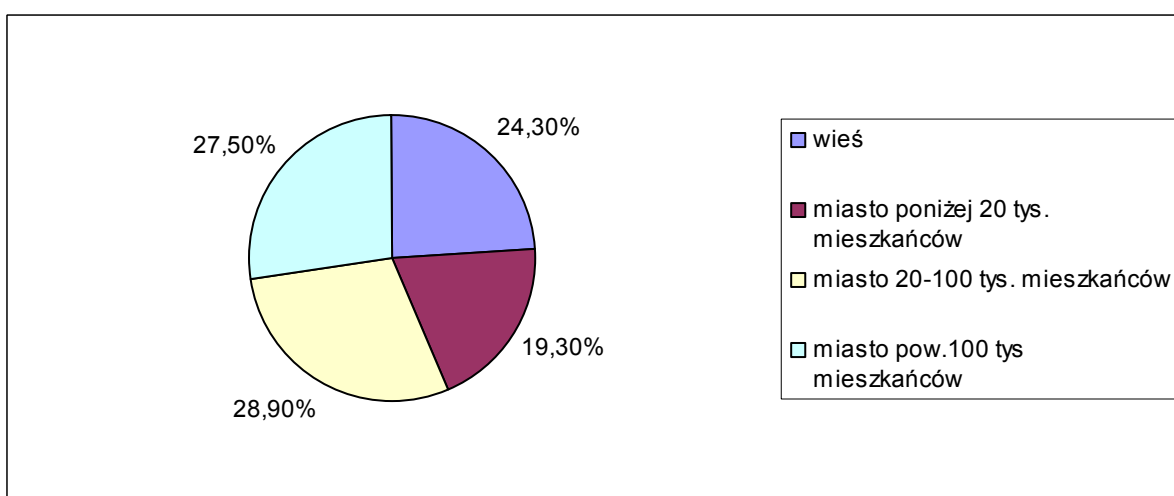
Wykres 2. Rozkład próby wg wieku

Nieco ponad 44% próby wykazała się wykształceniem średnim, wyższym – 31,3%, niepełnym wyższym – 16,1%, a podstawowym – 8,2% (patrz: wykres 3).

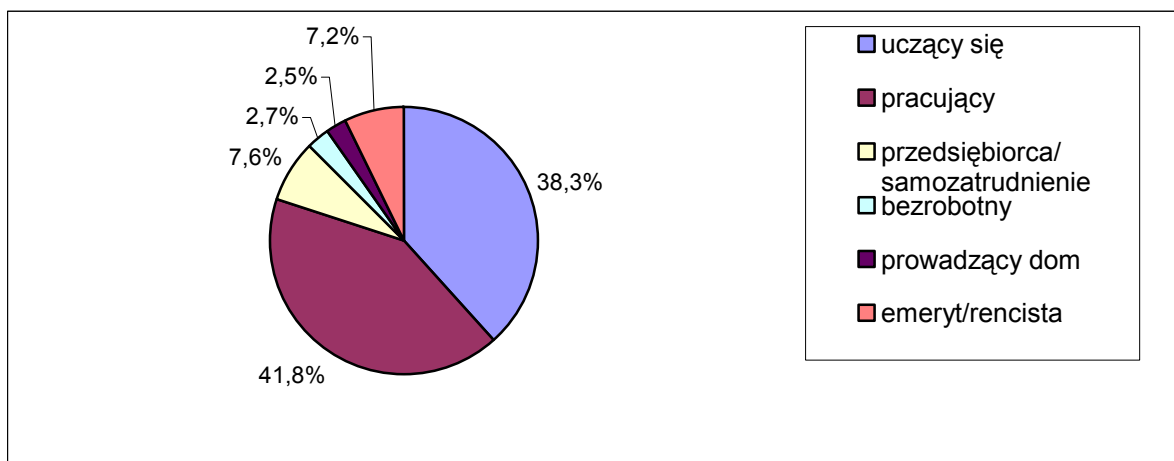
Wykres 3. Rozkład próby wg wykształcenia

Niemal jedna czwarta respondentów pochodziła ze wsi, około 19% z miasta poniżej 20 tysięcy mieszkańców, najwięcej, bo niemal 29% z miasta pomiędzy 20 – 100 tysięcy mieszkańców, i około 27% z miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców (patrz: wykres 4).

Wykres 4. Rozkład próby wg zamieszkania

Zdecydowana część badanych była osobami pracującymi (niemal 42%) lub uczącymi się (38,3%). Szczegółowy rozkład próby wg zatrudnienia zawiera wykres poniżej (wykres 5).

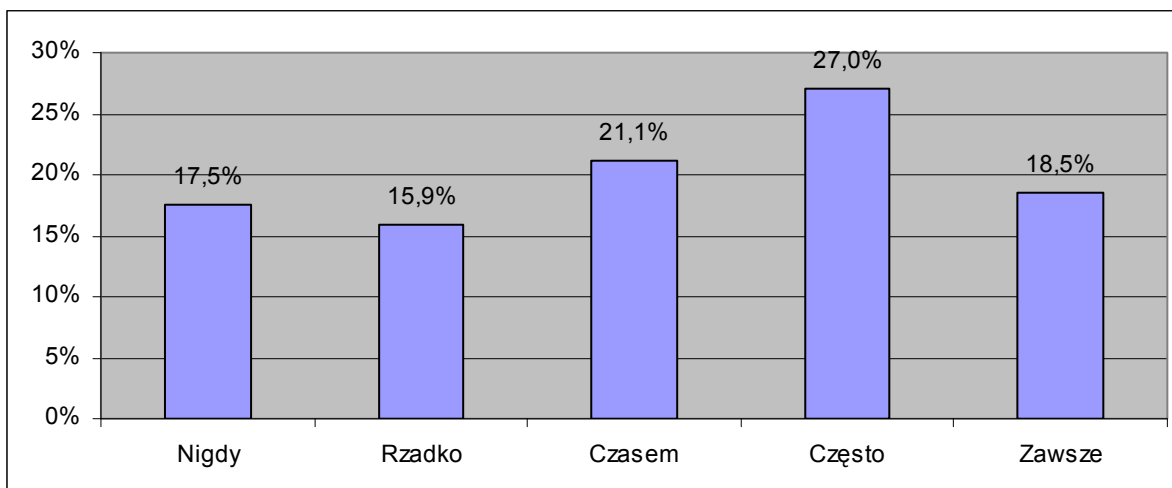

Wykres 5. Rozkład próby wg zatrudnienia

Postawa proekologiczna

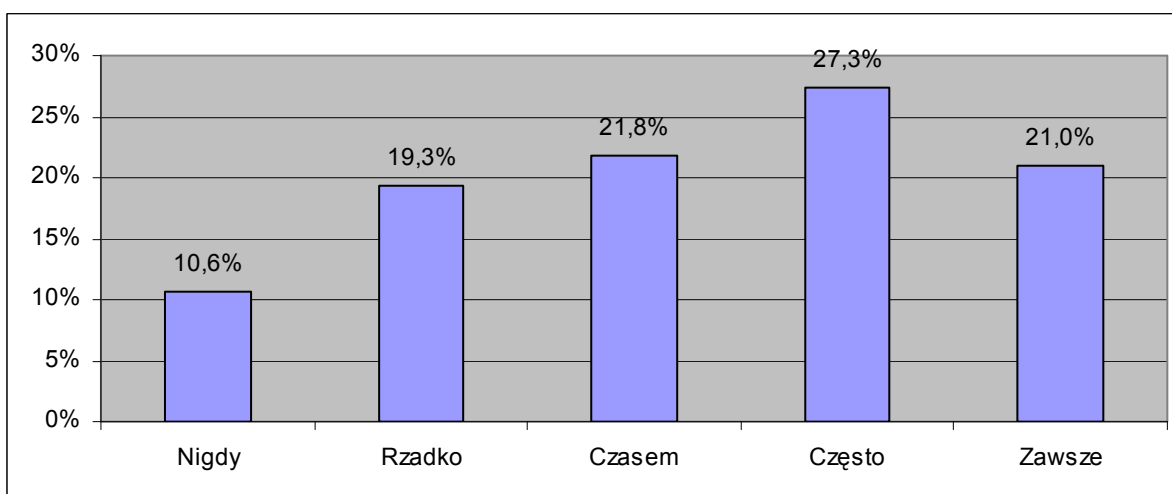
Każda postawa zawiera trzy elementy: emocjonalny, poznawczy i behawioralny. W niniejszym badaniu, uwzględniono ostatni, najważniejszy składnik postawy, czyli podejmowanie konkretnych działań, w tym przypadku - na poziomie jednostki lub gospodarstwa domowego, takich jak m.in. dokonywanie podstawowej selekcji odpadów, oddawania baterii i/lub zużytego sprzętu AGD do odpowiednich punktów składowania, przekazywania niepotrzebnej odzieży do pojemników specjalnie przeznaczonych do tego celu, itp.

Do wyrzucania zawsze wszystkich śmieci do kosza przyznało się 18,5% respondentów, natomiast nigdy lub rzadko, w sumie – około 1/3 wszystkich badanych. Szczegóły przedstawia wykres 6.

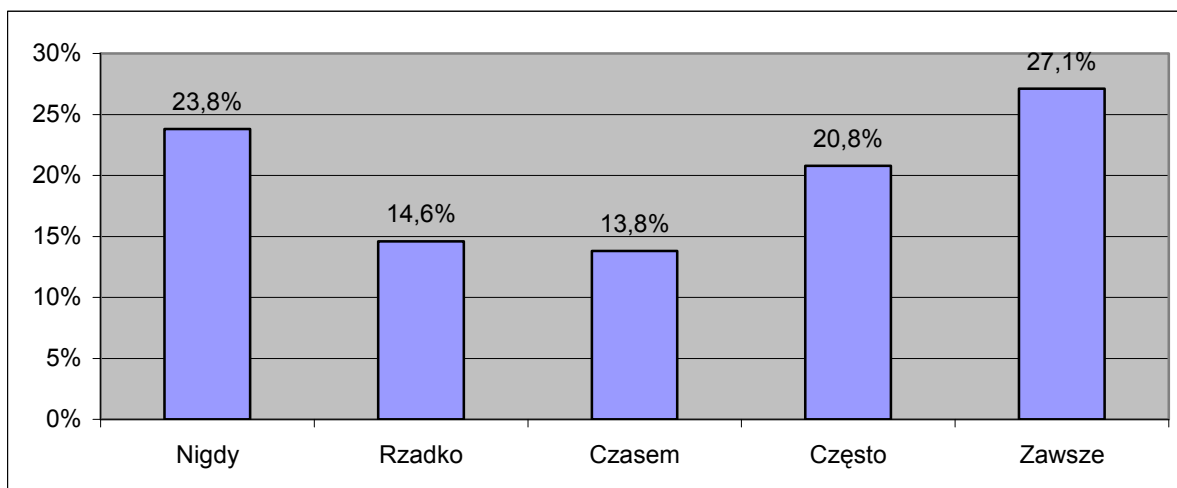
Wykres 6. Rozkład odpowiedzi – Wyrzucam wszystkie śmieci do kosza

Niemal połowa badanych (48,3%), zadeklarowała, że często lub zawsze dokonuje podstawowej selekcji odpadów, takich jak papier, szkło, metal czy plastik. Tylko nieco ponad 10% respondentów przyznało, że takiej selekcji nigdy nie dokonuje (patrz: wykres 7).

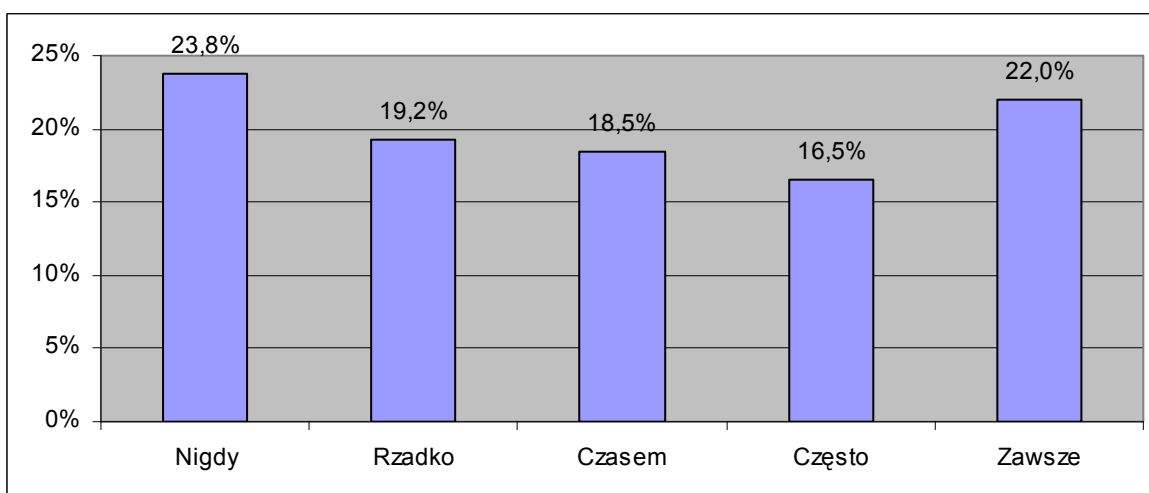
Wykres 7. Rozkład odpowiedzi – Dokonuję podstawowej selekcji (papier, szkło, metal, plastik)

Kompostowaniem i/lub zagospodarowaniem resztek organicznych, często lub zawsze zajmuje się około 47% badanych, jednak niemal 24% stwierdziła, że nigdy tego nie robi. Więcej szczegółów pokazuje wykres poniżej (wykres 8).

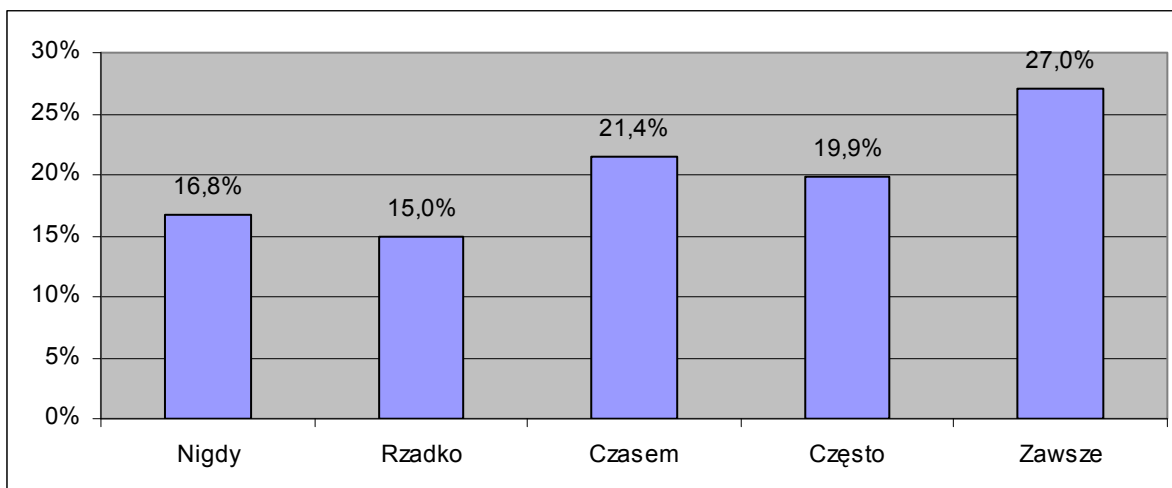
Wykres 8. Rozkład odpowiedzi – Kompostują i/lub zagospodarowują resztki organiczne (np. suchy chleb)

Do oddawania baterii i/lub zużytego sprzętu AGD do odpowiednich punktów składowania, często lub zawsze przyznało się w sumie 38,5% badanych, natomiast w ogóle nie podejmuje tego typu działań około 24% (patrz: wykres 9).

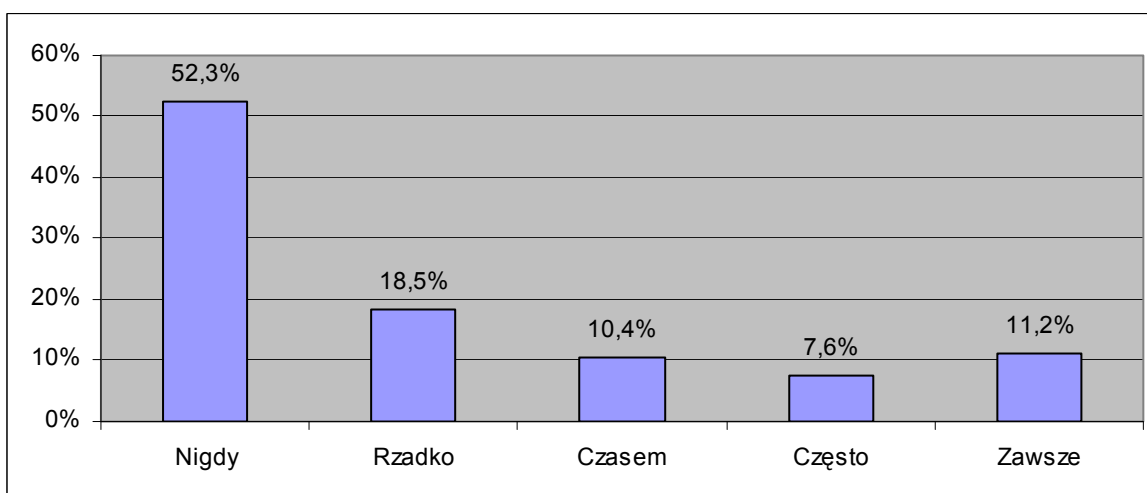
Wykres 9. Rozkład odpowiedzi – oddają baterie i/lub zużyty sprzęt AGD do odpowiednich punktów składowania

Przekazywanie niepotrzebnej odzieży do pojemników specjalnie do tego celu przeznaczonych, zawsze lub często zadeklarowało 46% respondentów natomiast 16% stwierdziło, że nigdy tego nie robi (patrz: wykres 10).

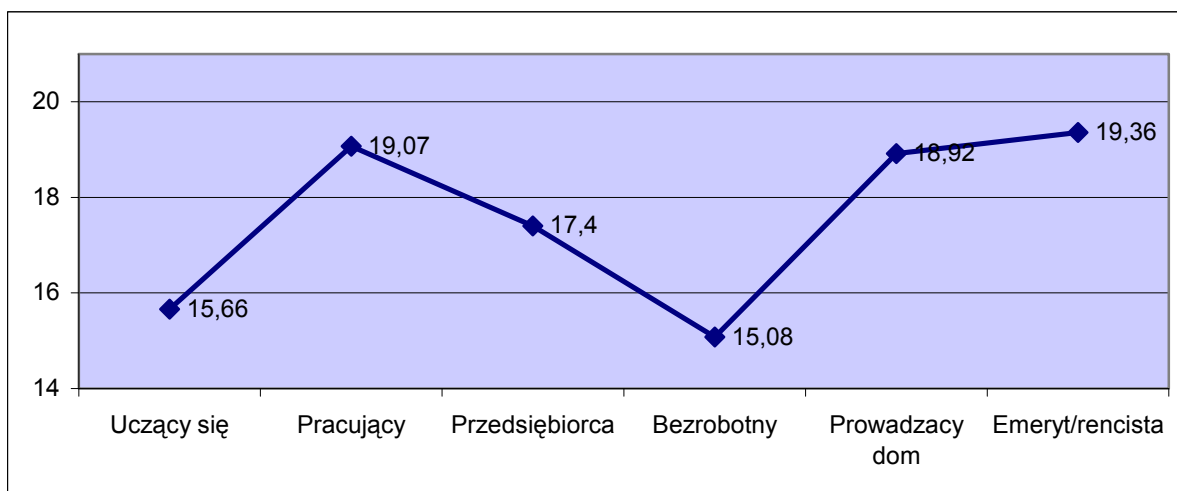
Wykres 10. Rozkład odpowiedzi – Przekazują niepotrzebną odzież do pojemników specjalnie przeznaczonych do tego celu

Najmniej osób, bo niespełna 19% oddaje przeterminowane leki do odpowiednich punktów składowania, i aż nieco ponad 52% przyznało się, że w ogóle się tym nie zajmuje (patrz: wykres 11).

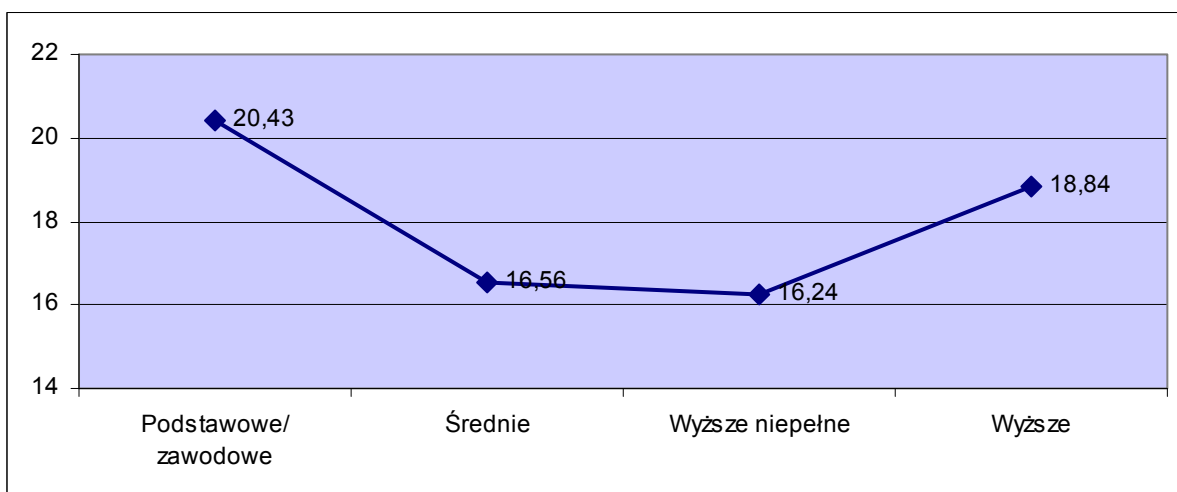
Wykres 11. Rozkład odpowiedzi – oddają przeterminowane leki do odpowiednich punktów w aptekach.

Dodatkowo, wyniki pokazały, że zaangażowanie w działalność proekologiczną istotnie wiąże się z zatrudnieniem. Grupami najbardziej pro-środowiskowymi okazali się emeryci/renciści, pracujący oraz prowadzący dom. Natomiast osoby, które w najmniejszym stopniu angażują się w działania na rzecz ochrony środowiska to bezrobotni i uczący się. (patrz: wykres 12).

Wykres 12. Podejmowanie działań proekologicznych a zatrudnienie (wykres średnich)

Dodatkowym czynnikiem mającym dość istotny wpływ na postawę proekologiczną okazało się również wykształcenie. Wyniki pokazały, że dość niespodziewanie osoby z wykształceniem podstawowym lub zawodowym, zadeklarowały podejmowanie więcej i częściej działań zmierzających do ochrony środowiska i to w wobec wszystkich pozostałych grup. Istotne różnice zaobserwowano również między osobami z wykształceniem średnim a wyższym (patrz: wykres 13).

Wykres 13. Podejmowanie działań proekologicznych a wykształcenie (wykres średnich)

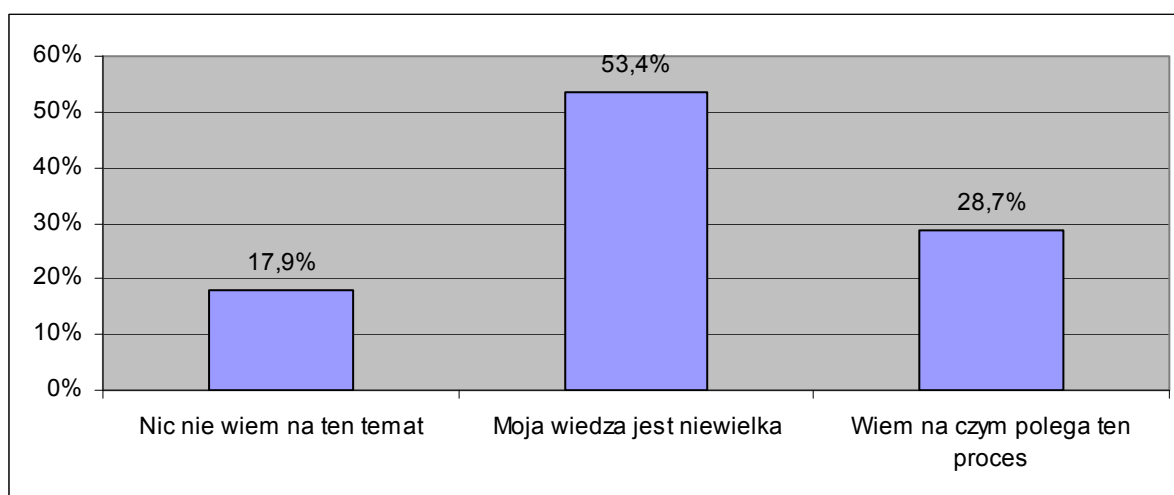

Niestety, ograniczony zakres badania nie pozwala wysuwać daleko idących wniosków, jednak niewątpliwie uzyskane wyniki wobec powszechnie przyjętej opinii na temat kształtowania świadomości proekologicznej poprzez edukację zmuszają do głębszego zastanowienia. Nasuwa się pytanie, czy wiedza/świadomość na temat zagrożeń wynikających z zanieczyszczenia środowiska i wpływu na zdrowie człowieka ma faktycznie istotny związek z postępowaniem na rzecz przyrody, czy może większe znaczenie będą tu miały inne czynniki, np. wychowanie i wyznawany system wartości wyniesiony z domu? Odpowiedź na to pytanie niewątpliwie wymaga podjęcia dalszych badań w tym zakresie.

Żadna ze zmiennych: wiek, płeć, czy miejsce zamieszkania nie miała wpływu na badaną postawę.

Ocena stanu wiedzy respondentów na temat tzw. termicznej utylizacji odpadów

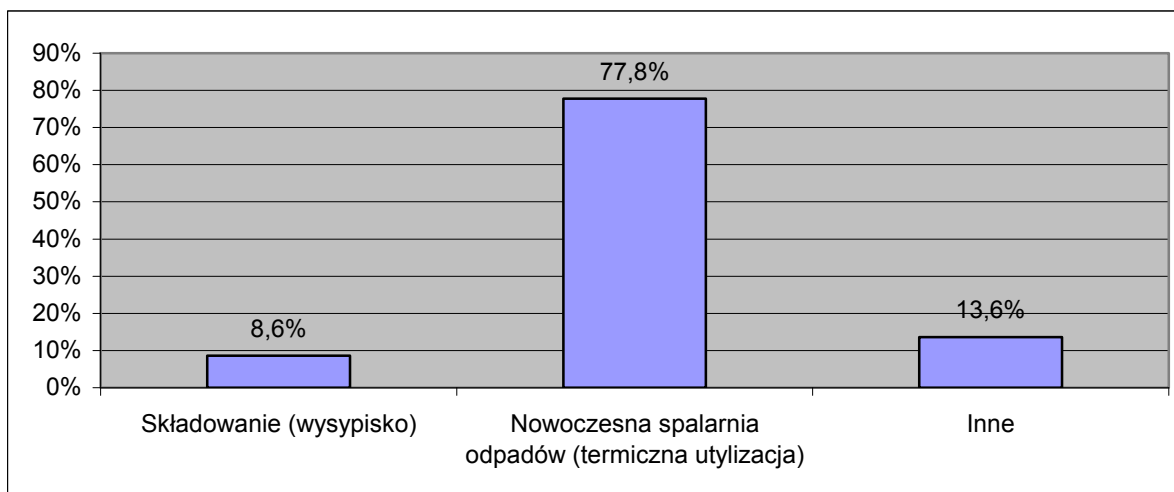
Badani byli również poproszeni o ocenę swojego stanu wiedzy na temat nowoczesnego spalania. Prawie 1/3 respondentów stwierdziła, że wie na czym polega ten proces, niemal 18% przyznało, że nic nie wie na ten temat, a ponad połowa określiła stopień swojej wiedzy w tym zakresie na niewielki (patrz: wykres 14).

Wykres 14. Rozkład odpowiedzi na pytanie: Jak oceniacie Państwo stan swojej wiedzy na temat tzw. termicznej utylizacji odpadów (nowoczesnego spalania).

Jednocześnie niemal 80% badanych uznało, iż nowoczesna spalarnia odpadów jest bardziej przyjazna dla środowiska, niż składowanie odpadów w sposób tradycyjny (czyli wysypisko), co dokładnie przedstawia wykres 15.

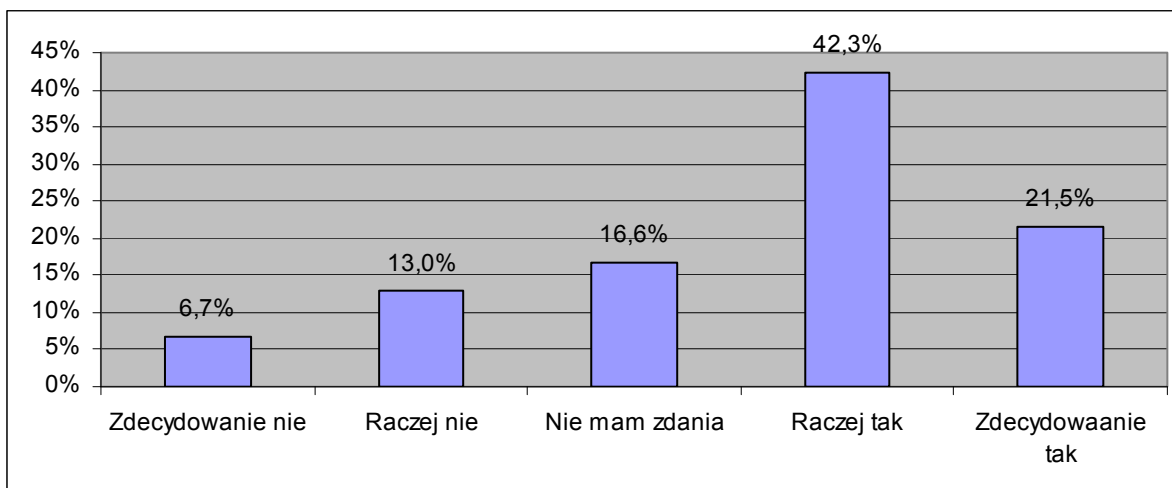

Wykres 15. Rozkład odpowiedzi na pytanie: Która z metod utylizacji odpadów jest w Państwa opinii najmniej szkodliwa dla środowiska?

Postawa akceptująca wdrożenie systemu zagospodarowania odpadów komunalnych w Olsztynie

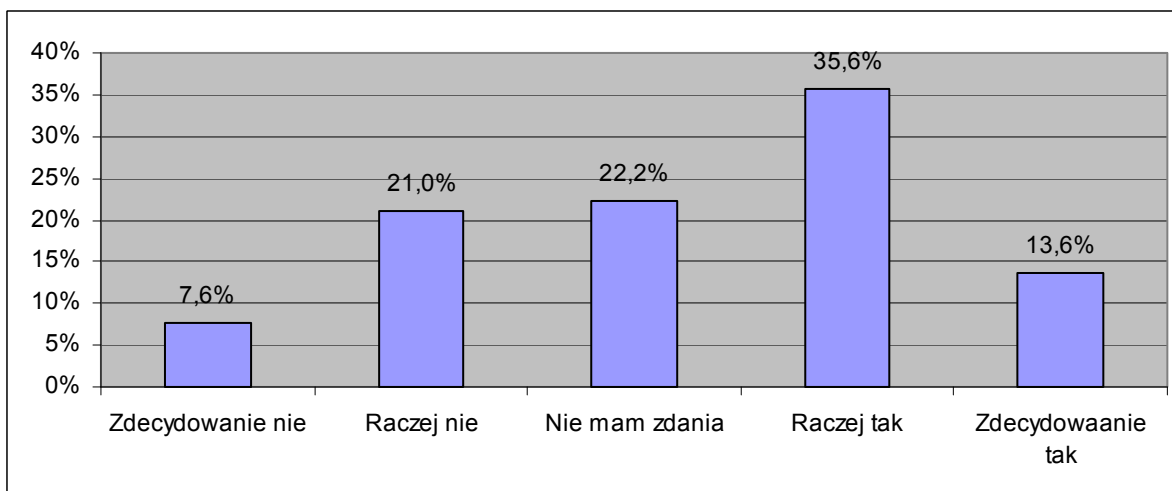
Kluczową częścią sondażu było zbadanie stosunku osób do wdrożenia systemu zagospodarowania odpadów komunalnych w Olsztynie, czyli budowy zakładu zagospodarowania, stacji przeładunkowej, punktów selektywnej zbiórki odpadów oraz zakładu termicznej utylizacji na terenie swojego miasta/gminy.

Zdecydowana większość badanych, bo niemal 64%, opowiedziała się za budową zakładu zagospodarowania odpadów na terenie swojego miasta lub gminy. Niechętnych powyższym planom było niespełna 20%. Szczegóły zawiera wykres 16.

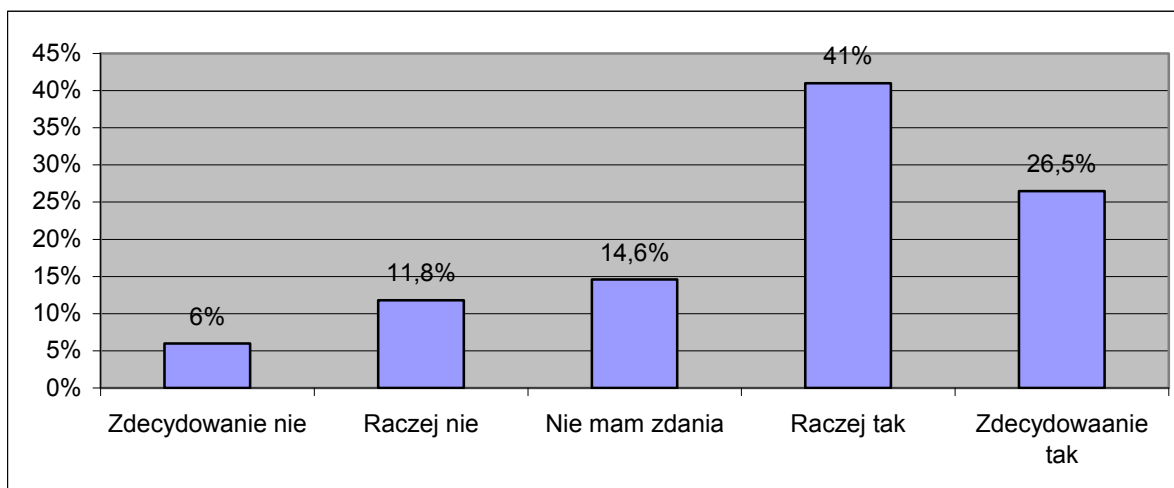
Wykres 16. Rozkład odpowiedzi na pytanie: Czy zaakceptowałyby Państwo budowę zakładu zagospodarowania odpadów na terenie swojego miasta/gminy?

W przypadku budowy stacji przeładunkowej odpadów, to swoją aprobatę wyraziło nieco ponad 49%, natomiast przeciwnicy stanowili około 28% respondentów (patrz: wykres 17).

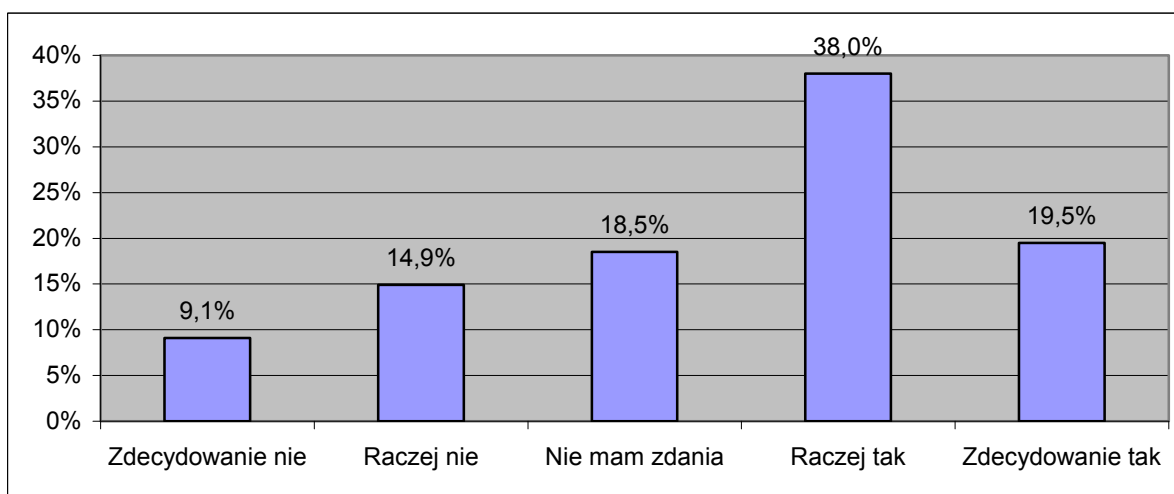
Wykres 17. Rozkład odpowiedzi na pytanie: czy zaakceptowałyby Państwo budowę stacji przeładunkowej odpadów na terenie swojego miasta/gminy?

Z kolei budowę punktu dobrowolnego gromadzenia odpadów zaakceptowało nieco ponad 67% badanych, a przeciwnych temu przedsięwzięciu było niespełna 18% (patrz wykres 18).

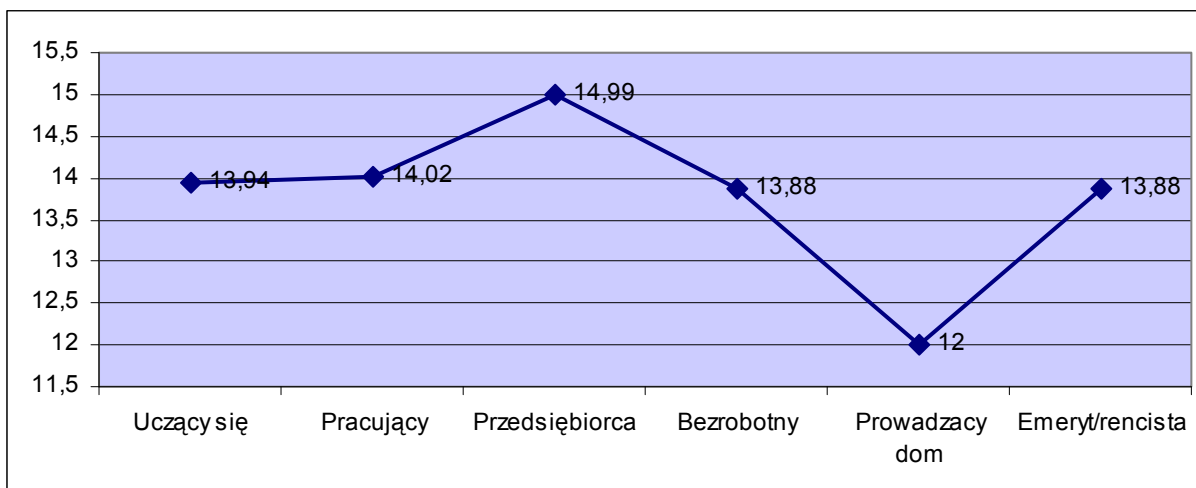
Wykres 18. Rozkład odpowiedzi na pytanie: Czy zaakceptowałyby Państwo budowę punktów dobrowolnego gromadzenia odpadów (selektywnej zbiórki odpadów) na terenie swojego miasta/gminy?

Niemal 60% respondentów wyraziło swoją aprobatę odnośnie budowy zakładu termicznej utylizacji. Przeciwnicy z kolei stanowili prawie ¼ osób badanych. Szczegóły zawiera wykres 19.

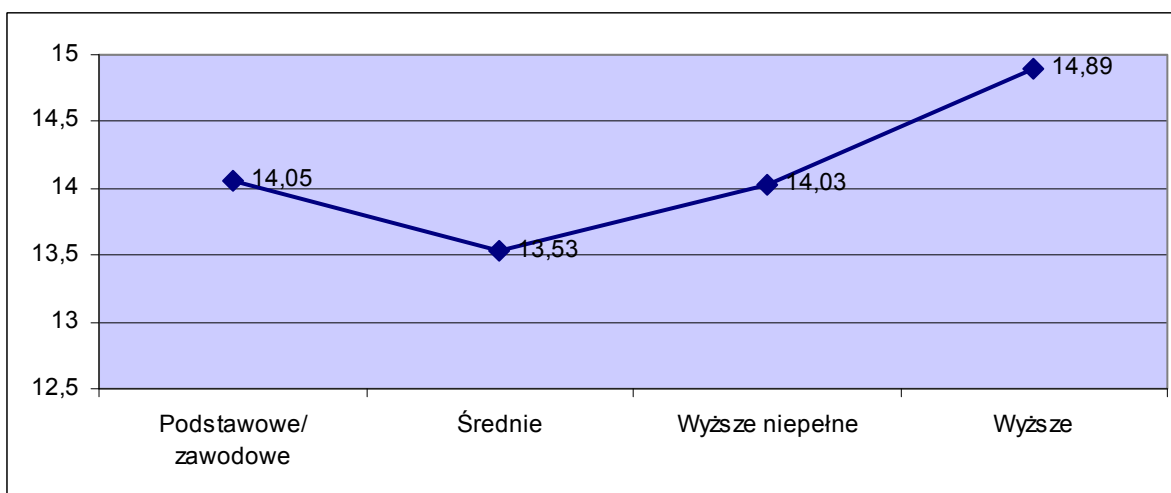
Wykres 19. Rozkład odpowiedzi na pytanie: Czy zaakceptowałyby Państwo budowę spalarni odpadów (zakładu termicznej utylizacji) na terenie swojego miasta/gminy?

Ponadto, wyniki pokazały, że istotnie bardziej przychylną postawę odnośnie tych planów wykazują przedsiębiorcy wobec grupy uczącej się i prowadzących dom, oraz pracujący w porównaniu z grupą prowadzących dom (patrz: wykres 20).

Wykres 20. Postawa akceptująca a zatrudnienie (wykres średnich)

W przypadku wykształcenia, to bardziej przychylną postawę w tym zakresie wykazali respondenci o wykształceniu wyższym, następnie osoby o wykształceniu podstawowym i zawodowym oraz wyższym-niepełnym. Stosunkowo najmniej przychylną postawę zadeklarowały osoby o wykształceniu średnim (patrz: wykres 21).

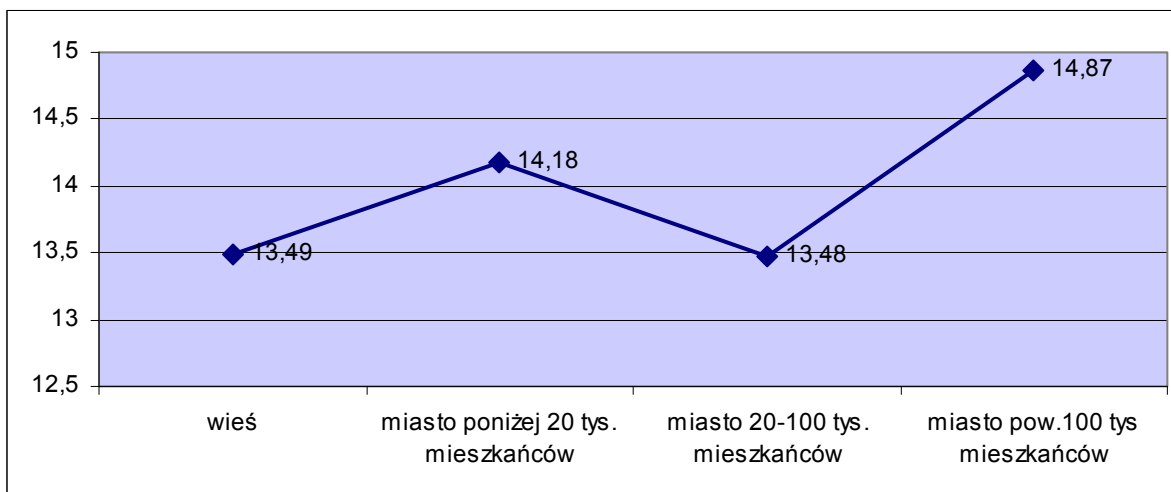

Wykres 21. Postawa akceptująca a wykształcenie (wykres średnich)

W przypadku miejsca zamieszkania, to bardziej przychylną postawę w tym zakresie wykazali mieszkańcy dużych miast (powyżej 100 tysięcy), ale tylko w stosunku do mieszkańców małych miast (poniżej 20 tysięcy), a nie – miast średniej wielkości i wsi (patrz: wykres 22).

Należy jednak zaznaczyć, że uzyskany wynik znajduje się na granicy istotności statystycznej i należy traktować go z dużą ostrożnością.

Wykres 22. Postawa akceptująca a miejsce zamieszkania (wykres średnich)

Pozostałe zmienne, czyli wiek i płeć, okazały się nieistotne w odniesieniu do badanej postawy.

Dodatkowo, zaobserwowano umiarkowany związek postawy akceptującej wdrożenie systemu zagospodarowania odpadów komunalnych z postawą proekologiczną. Oznacza to, że osoby, które deklarują podejmowanie działań służących ochronie środowiska, jednocześnie wykazują większą aprobatę, co do planów wdrożenia systemu zagospodarowania odpadów komunalnych na terenie swojego miasta lub gminy.

Wiedza respondentów na temat procesu termicznej utylizacji odpadów a akceptacja projektu

Kolejnym aspektem analizy było poszukiwanie związków pomiędzy poziomem wiedzy nt. procesu termicznej utylizacji (patrz Wykres 14 – **Jak oceniacie Państwo stan swojej wiedzy...**) a postawą akceptacji (patrz Wykres 19 - **Czy zaakceptowałiby Państwo budowę spalarni odpadów (zakładu termicznej utylizacji) na terenie swojego miasta/gminy?**).

W tabeli krzyżowej poniżej (Tabela 1.) zestawiono wyniki, na podstawie których można wnioskować, iż występuje zależność pomiędzy akceptacją projektu a wiedzą

respondentów na ten temat: silniejszą akceptacją dla projektu deklarowały osoby o większej wiedzy na temat procesu.

		WIEDZA	
		Brak lub niewielka (-)	Wiedza o procesie (+)
AKCEPTACJA	Zdecydowanie /raczej nie (-)	33 %	16 %
	Zdecydowanie /raczej tak (+)	38 %	76 %

Tabela 1. Wiedza o procesie a akceptacja projektu spalarni odpadów

Jak widać, wśród zadeklarowanych zwolenników projektu, osób o niewielkiej wiedzy lub braku wiedzy o procesie jest 38%, natomiast osób o większej wiedzy aż 76%.

Wnioskujemy z tego, że wśród zwolenników projektu zdecydowaną większość stanowią osoby o deklarowanej wiedzy na ten temat – w porównaniu do grupy „przeciwników” projektu. W grupie „przeciwników” więcej osób nic lub niewiele wie o projekcie (33%), a jedynie 16% deklaruje wiedzę na ten temat.

Zestawienie to jest przesłanką dla hipotezy, że wyższy poziom wiedzy na temat procesu termicznej utylizacji odpadów sprzyja większej akceptacji projektu.

WNIOSKI I SUGESTIE

Na podstawie wyników sondażu można sformułować 5 grup wniosków:

1. wnioski dotyczące charakterystyki demograficznej respondentów

2. wnioski dotyczące zachowań proekologicznych wśród badanych
3. wnioski dotyczące stanu wiedzy na temat procesu termicznej utylizacji odpadów
4. wnioski dotyczące stopnia akceptacji projektu zagospodarowania odpadów w regionie, w tym budowy spalarni odpadów
5. wnioski z analizy jakościowej dotyczące powodów akceptacji projektu spalarni

Ad.1. Wnioski dotyczące charakterystyki demograficznej respondentów

W sondażu wzięła udział duża grupa respondentów – wynik badań można uznać za reprezentatywny dla regionu. Wśród uczestników badań znalazły się zarówno kobiety jak i mężczyźni - reprezentowani niemal w równym stopniu; mieszkańcy zarówno obszarów wiejskich jak i miejskich (mniejszych, średnich oraz większych miast). Wśród badanych znalazły się osoby pracujące, uczące się, przedsiębiorcy, emeryci, renciści, osoby prowadzące dom oraz bezrobotni. Liczną grupę badanych tworzą osoby młode, uczące się, a także pracujący. Rozkład wykształcenia wskazuje, iż w mniejszości znalazły się osoby o wykształceniu podstawowym, najwięcej badanych deklaroowało wykształcenie średnie, potem wyższe i wyższe niepełne.

Ad.2. Wnioski dotyczące zachowań proekologicznych wśród badanych (w kontekście gospodarowania odpadami)

Z badań wynika, że niemal połowa respondentów często lub zawsze wrzuca wszystkie śmieci razem do kosza, choć równocześnie niemal połowa dokonuje podstawowej segregacji odpadów. Co piąty badany przyznaje, że czasem wrzuca wszystkie śmieci razem, oraz że czasem rozdziela odpady w podstawowe grupy. Z wyników tych można wnioskować o umiarkowanie zaawansowanych postawach i zachowaniach pro-ekologicznych. Należałoby podjąć działania (edukacyjne?) oraz stworzyć możliwości zwiększające częstotliwość zachowań proekologicznych. Widać to, na przykład, przy wynikach dot. kompostowania odpadów organicznych: dość liczna grupa kompostuje/wykorzystuje odpadki ale też dość

liczna grupa nigdy nie podejmuje takich działań - być może z powodu braku możliwości w tym zakresie (a być może z powodu braku nawyków i wiedzy).

Częściowe wytłumaczenie powodów stosunkowo rzadkich zachowań proekologicznych (np.: „wrzucanie wszystkich śmieci do jednego kosza”) uzyskano na podstawie analizy odpowiedzi na pytanie otwarte w ankiecie (ostatni punkt). Respondenci wyjaśniali, że chcieliby prezentować bardziej ekologiczne postawy ale nie mają ku temu warunków: w miejscu ich zamieszkania albo nie ma punktów odbioru / selekcji odpadów albo są one niewystarczające na potrzeby wszystkich mieszkańców („czasami udaje mi się złożyć posegregowane śmieci do zbiorników – o ile nie są one pełne”). Zatem jeden z ważniejszych wniosków z tych badań jest taki, że respondenci są silnie pro-ekologiczni na poziomie indywidualnych potrzeb i wartości (**chcą** segregować śmieci, **nie chcą** przyczyniać się do zanieczyszczenia, a także uważają to za **ważny** problem). Jednak ich zachowania są zdeterminowane przez niewielkie możliwości realnego spełnienia owych potrzeb.

Wyniki na temat rodzajów i sposobów utylizowania innych odpadów ujawniły następujące tendencje: stosunkowo najczęściej respondenci zagospodarowują niepotrzebną odzież, w następnej kolejności (pod względem częstotliwości zachowań i ilości respondentów) odstawiają w odpowiednie punkty zużyty sprzęt AGD i baterie, a stosunkowo najrzadziej zwracają przeterminowane leki do odpowiednich aptek, czy punktów.

Wyniki pokazały też, że zaangażowanie w działalność proekologiczną istotnie wiąże się z zatrudnieniem i wykształceniem. Grupami najbardziej pro-środowiskowymi okazali się emeryci/renciści, pracujący oraz prowadzący dom. Natomiast osoby, które w najmniejszym stopniu angażują się w działania na rzecz ochrony środowiska to bezrobotni i uczący się. Niespodziewanie osoby z wykształceniem podstawowym lub zawodowym, zadeklarowały podejmowanie więcej i częściej działań zmierzających do ochrony środowiska w porównaniu do wszystkich pozostałych grup. Inne zmienne, jak: płeć, wiek, czy miejsce zamieszkania nie miały wpływu na badaną postawę.

Ad.3. Wnioski dotyczące stanu wiedzy na temat procesu termicznej utylizacji odpadów

Jak wynika z badań, tylko 28% przyznaje się do pewnej wiedzy na temat procesu termicznej utylizacji odpadów. Niewiele ponad połowę badanych przyznaje, że ma niewielką wiedzę na temat tego procesu, a 17% stwierdziło, że nic nie wie. Natomiast – pomimo braku większej wiedzy na ten temat - opinię, że spalarnia odpadów jest najmniej szkodliwą dla środowiska formą utylizacji odpadów wyraziła zdecydowana większość badanych (niemal 80%). Dodatkowo, okazało się (patrz Tabela 1), że wyższy poziom wiedzy charakteryzuje zadeklarowanych zwolenników projektu budowy spalarni oraz, że poziom wiedzy jest różny u zwolenników – w porównaniu z przeciwnikami (osobami deklarującymi brak akceptacji dla projektu budowy spalarni). Wśród przeciwników o wiele mniej osób wie na czym polega proces – w porównaniu do grupy zwolenników, wśród których więcej osób takową wiedzę deklaruje.

Ad.4. Wnioski dotyczące stopnia akceptacji projektów zagospodarowania odpadów w regionie, w tym budowy spalarni odpadów

Ogólnie, z wyników sondażu można wnioskować, że przychylność wobec projektów zagospodarowania odpadów w regionie, w tym budowy spalarni odpadów – jest duża i bardzo duża. W przypadku miejsca zamieszkania, to bardziej przychylną postawę w tym zakresie wykazali mieszkańcy dużych miast (powyżej 100 tysięcy), ale tylko w stosunku do mieszkańców małych miast (poniżej 20 tysięcy), a nie – miast średniej wielkości i wsi.

Wyniki pokazały, że istotnie bardziej przychylną postawę odnośnie tych planów wykazują przedsiębiorcy wobec grupy uczącej się i prowadzących dom, oraz pracujący w porównaniu z grupą prowadzących dom; a jeśli chodzi o wykształcenie to najwyższą aprobatę wyrażają osoby o wyższym wykształceniu. Jednak i tu osoby o wykształceniu zawodowym/podstawowym wykazują wysokie poparcie (wyższe niż osoby o wykształceniu średnim).

Najwięcej osób popiera zorganizowanie punktów selektywnej zbiórki odpadów oraz budowę zakładu zagospodarowania odpadów. W następnej kolejności badani popierają

budowę spalarni oraz – na końcu – stacji przeładunkowej. Ranking poparcia dla inicjatyw wymienionych w ankiecie przedstawiono poniżej

Osoby badane najchętniej poparłyby (w kolejności zależnej od procentu badanych):

1. największy procent badanych popierał, 4 – najmniejszy procent badanych popierał):

1. zorganizowanie punktów selektywnej zbiórki odpadów
2. budowę zakładu zagospodarowania odpadów
3. budowę spalarni (zakładu termicznej utylizacji odpadów)
4. budowę stacji przeładunkowej

Nadmienić jednak należy, że ogólnie poparcie dla wszystkich wyżej wymienionych projektów było duże.

Ad.5. Wnioski z analizy jakościowej dotyczące powodów akceptacji projektu spalarni

Ostatnią grupę wniosków opracowano na podstawie odpowiedzi uzyskanych na pytanie otwarte: „Dlaczego?” jako uzupełnienie pytania „Czy zaakceptowałyby Państwo budowę spalarni odpadów na terenie swojego miasta / gminy?” (pytanie 7). Na ww. pytanie otwarte odpowiedzi udzieliło niemal 50% badanych. Osoby, które były przeciwne projektowi (odpowiedzi w pytaniu 7 „zdecydowanie nie” i „raczej nie”) – jak się okazało z ich wypowiedzi – najczęściej obawiały się takiej inwestycji ze względu na: zanieczyszczenie atmosfery (emisja gazów), wysokie koszty inwestycji, a w konsekwencji wyższe koszty bieżące „za śmieci”, a także niekorzystne zmiany w krajobrazie miasta i obniżenie walorów turystycznych regionu. Najczęściej występujące obawy miały jednak związek z prawdopodobnym zanieczyszczeniem powietrza, a następnie gleby i wód. Często wśród powodów pojawiał się też brak wiedzy na temat projektu i obawa, że spalarnia zostanie zaprojektowana „zbyt blisko mojego miejsca zamieszkania”.

Respondenci, którzy w pytaniu 7 ankiety nie potrafili wyrazić swojej opinii („za” czy „przeciw”) i wybierali opcję „nie mam zdania” – najczęściej jako powód podawali brak wiedzy na temat procesu termicznej utylizacji odpadów.

Respondenci – zwolennicy inwestycji budowy spalarni (odpowiedzi na pytanie 7 „raczej tak” i „zdecydowanie tak”) – zwykle wśród powodów podawali:

- aspekty ekologiczne i estetyczne (czystość, zielona energia, zwiększenie walorów turystycznych)
- aspekty ekonomiczne i prawne (tańsza energia uzyskiwana z surowców wtórnych, nowe miejsca pracy, dobra promocja regionu, uniknięcie kar wynikających z dyrektyw unijnych)

Powoływali się też na odpowiedzialność wobec mieszkańców i przyszłych użytkowników oraz nagradzali inicjatywę za innowacyjność i „nadążanie za światowymi trendami”. Osoby, które deklarowały, że widziały gdzieś (zwykle za granicą) takie obiekty – popierały projekt opisując jego bardzo niską szkodliwość dla bezpośredniego otoczenia.

Po raz kolejny można zasugerować, że wiedza na temat tego konkretnego projektu (eko-spalarni) wydaje się istotnym czynnikiem dla jego poparcia. Ogólnie, odpowiedzi respondentów odzwierciedlają dużą troskę sprawami ochrony środowiska oraz poważne zainteresowanie racjonalną, efektywną (i jak najszybszą) gospodarką odpadami. Wszelkie intensywne akcje informacyjne w postaci aktywnej (happeningi, odczyty, audycje) i bardziej biernej (plakaty, komunikaty, ulotki) – wydają się uzasadnione i potrzebne dla pomyślnej realizacji projektu.

ZAŁĄCZNIKI

- 1) Ankieta
- 2) Wyniki analiz statystycznych
 - 2.1) Zależności pomiędzy wiedzą a akceptacją